

DELAVER

Uredništvo in uprava:
Ljubljana,
Šelenburgova ulica št. 6/II.

Glasilo Strokovne komisije za Slovenijo. (Pokrajinski odbor GRSJ.)

Izhaja vsak četrtek.

Stane posamezna številka 1 Din,
mesečno Din 4.--, celoletno
48 Din. — Za člane izvod
po 80 para.

Oglasi po ceniku.

Člani morajo biti frankirani
in, ter opremljeni
s članico organizacije.
Člani ne vračajo.
Člani so poštnine
proste.

V novo življenje!

Kongres našega najvišjega foruma — Glavnega Radniškega Saveza Jugoslavije, (GRSJ), ki združuje vse strokovne organizacije naše države, je dovršil in proklamiral končno zedinjenje vseh strokovnih organizacij v državi. Novo izvoljeni izvršni odbor G. R. S. J. je izdal na podlagi tega dejstva manifest na vse delavstvo Jugoslavije.

V svrhu, da se delo kongresa in manifest GRSJ čim bolj popularizira, je sklenila Strokovna komisija za Slovenijo prirediti dne 1. junija po vseh važnejših krajih Slovenije strokovne shode, na katerih bodo referenti poročali o poteku kongresa in se bo prečital tudi manifest.

Po shodu se bodo pa zbrali odborniki in zaupniki strokovnih organizacij iz dotičnega kraja na skupno sejo, kjer jim bo referent razložil nov pravilnik GRSJ in se bodo pogovorili o položaju in pripravah za pokrajinski kongres.

Strokovna komisija pošlje v naslednje kraje svoje poročevalce:

V Ljubljani se bo vršil ta shod že ob priliki poseta s. Sassenbacha dne 23. maja.

Dne 1. junija (nedelja) pa v naslednjih krajih:

MARIBOR dop. poroč. s. Krušič in Eržen.

CELJE dop. } poroč. s. A. Čeh iz Maribora
STORE pop. } bora in M. Čobal iz Zagor.

PTUJ dop. poroč. V. Vrhunc iz Ljubljane in s. Šegula iz Ptuja.

ZAGORJE slavnostna govornika ob razviti zastave steklarjev ss. J. Petejan in J. Golmajer.

JESENICE dop. } poroč. dr. Likar iz Ljubljane in Avsenik
JAVORNIK pop. } iz Jesenic.

GUŠTANJ dop. } poroč. s. Št. Dražl iz Ljublj.
PREVALJE-LEŠE pop. } Orosel iz Gušt.

ČRNA dop. } poroč. ss. F. Svetek iz Ljubljane in J. Jeram
MEŽICA pop. } iz Jesenic.

DOBRAVA dop. } poroč. s. F. Uratnik iz Ljubljane in s. Belesce
LESCE pop. } guš iz Javornika.

ZABUKOVCA dop. } poroč. s. J. Mihevc iz Ljubljane in s. J. Tratar iz Zabukov.
LIBOJE pop. }

ŠOŠTANJ dop. } poroč. s. A. Svetek iz Ljubljane in s. A. Kovele
VELENJE pop. } radej iz Šoštanja.

MEDVODE pop. poroč. s. Jakomin iz Ljubljane in s. J. Cvajnar iz Medvod.

VRHNIKA poroč. dr. C. Jelenc.

TRŽIČ dop. poroč. s. R. Čelešnik.

LITJA dop. poroč. s. J. Arh iz Zagorja.

ZIDANMOST dop. } poroč. s. V. Rejč iz Ljubljane.
RADECE pop. }

DRAVOGRAD dop. } poroč. s. Pelikan iz Maribora.
MUTA pop. }

RUŠE dop. poroč. s. Krajcar iz Maribora.

PRAGERSKO dop. poroč. R. Golouh iz Ljubljane.

Lokal, kjer se bo shod vršil, določijo tajništva medstrokovnih odborov, kjer pa teh ni, pa organizira shod najmočnejša strokovna podružnica v dotičnem kraju.

Shodov oblastem ni treba prijavljati, ker so društveni.

Letake za shode ima na razpolago Strok. komisija v Ljubljani; podružnice, ki jih potrebujejo, naj pišejo po nje.

Govorniki, ki bi bili nujno zadržani, naj takoj javijo.

Predsedstvo Strok. komisije za Slov.

gori o zmagah »hrabre« italijanske vojske in omenja le, koliko glav goveje živine so zaplenile (baje zadnje dni deset tisoč), s čimer izdajajo svoj pohlep po tujem blagu, hkrati pa z zatajevanjem točnih razvojnih dejstev jasno vsemu svetu trobentajo o svojih porazih. Svoje čase je tako poročevanje držalo, sedaj pa nič več, ker ljudje izpregledavajo. Sicer pa popušča ugled Italije tudi v državah male antante, ki jim je že tudi dovolj dobav slabega italijanskega blaga v zameno za pošteni jugoslovanski les, masne jugoslovanske svinje, solidne češkoslovaške industrijske proizvode in cene romunske poljske pridelke.

Sedaj pa še na Špance! Ta vrta in vele-katoliška država je s svojim »blagim« postopanjem naletela na srdit odpor v Maroku. Kakšen je rezultat dvojboja med zavojevalko in kolonijo, ne moremo reči, kar Španija lansira v evropsko javnost vesti o zmagah, a kolonija nima neodvisnega tiska. Navezani smo pač le na poročila različnih agencij, ki pa služijo pred vsem pridobitnim svrham in ki poročajo v duhu onega, ki jim več plača.

Mehika doživlja novo žaloigro. Mehikanski general Huerta je že ponovno poskušal vrči več mehiških vlad. Zadnjo vlado je podrli, pa ne za dolgo, zakaj legitimni vladi se je tudi to pot posrečilo poraziti upornike, ki so nastopili pod raznimi svobodomiselnimi gesli. Večina uporniških voditeljev je bila po odločbi vlade ustreljena.

Medtem ko so se odnosi med Anglijo in Francijo nekoliko zboljšali — Macdonald in Poincaré si že dopisujeta, se je poostiril spor med Rusijo in Nemčijo. Spor izvira iz nesoglasja med rusko in nemško delegacijo za sklopitev rusko-nemške trgovinske pogodbe v Berlinu. Na zunanje se izraža ta spor s tem, da so bili odpuščeni vsi uradniki

nemške narodnosti, ki so bili nameščeni pri ruski trgovinski delegaciji, ostale nameščence pa so nastavili drugod. (Primeri redukcije v Jugoslaviji!) Vendar upajo, da bo spor poravnal neposredno med obema državama in da ne pride pred mednarodni forum.

Rusija in Poljska sta se sporekli radi narodnih manjšin. Rusija očita Poljski, da se vede v tem vprašanju skrajno nestrpljivo, na kar Poljska odgovarja, da se čudi, kako in zakaj se ruska vlada vmešava v notranje zadeve Poljske. — Pa tudi tu je pričakovati sporazuma, ker sta državi pač direktno navezani druga na drugo, dasi tudi to danes še nima konkretne oblike.

Macdonald uživa na Angleškem splošen ugled in doživlja uspeh za uspehom. Zadnji njegov uspeh je poraz konservativcev, ki so s posebno resolucijo napadli vlado, ker je odpravila carino na važne življenske potrebščine. Večina parlamenta je resolucijo zavrnila in obsodila. Tako se socializem uveljavlja v eni najbolj kapitalističnih držav.

Prav tako je v Franciji odvisna usoda nove vlade od socialistov. O nastopu in taktiki socialistov bo sklepal kongres vseh socialističnih strank, ki se bo vršil v kratkem. Značilno je, da se radikali niti ne obračajo za pomoč k drugim strankam. Rusija je zadovoljna z izidom volitev in meni, da bo sedaj zelo olajšano obnovenje stikov s Francijo.

Parlamentarna kriza v Beogradu noče vzeti konca. Dočim je želela opozicija poslovno vlado, je hotel imeti Pašić volilno vlado. Končno se je pojavila ideja neke nevtralne vlade, in sta prišla v ta namen v Beograd naš poslanik v Berlinu in znani vojvoda Balugdzhić. Njiju naporji so bili zaman, kakor tudi vse avdijence na dvoru. Kriza teče... teče... delo pa stoji!

K pokrajinski strokovni konferenci.

Novi pravilnik G. R. S. J. predpisuje, da se imajo vršiti po državnem strokovnem kongresu po vseh pokrajinah (oblastih) pokrajinske strokovne konference. Novoizvoljena centralna uprava G. R. S. J. je sklenila v smislu te določbe takoj na svoji prvi seji, da se vsem pokrajinskim odborom G. R. S. J. naroči, da izvrše v čim najkrajšem času potrebne predpriprave za sklicanje pokrajinskih strokovnih konferenc. Tudi po starem statutu je funkcijska doba Strok. komisije potekala, — tako, da bi bilo treba misliti na pokrajinski kongres za Slovenijo tudi v slučaju, če bi tega naš novi pravilnik ne zahteval izrecno.

Vsega tega se Strokovna komisija zaveda. Zato bi storila brez vsakih opominov, — ki so docela nepotrebni, — vse, kar je mogoče, da se predpriprave za kongres čim najbolj pospešijo. Vse organizacije pa se morajo ravno tako zavedati, da se moramo za kongres pripraviti, ker menda vsi želimo, da bodo sklepi, ki jih bomo na kongresu napravili dobro premišljeni in temeljito predebatirani.

Zlasti velja to za pokrajinsko konferenco, ki bo nekako dopolnilo zadnjega državnega kongresa te naše konstituantne. Že naš državni strokovni kongres in vse priprave za njega so bile v gotovem smislu priprava za našo pokrajinsko strokovno konferenco. Na tem kongresu smo sprejeli statut in pravilnik za medstrokovno organizacijo cele

države. To je bilo potrebno, ker se morajo strokovne organizacije v celi državi po enotnem načrtu razvijati. To se pravi, da ne sme delati nobeno okrožje in nobena pokrajina sklepov popolnoma po svoji glavi, ampak se mora ozirati pri vsej svobodi tudi na čete organiziranega proletariata, ki marširajo na desni in levi. Le v kolikor je to z velikim enotnim načrtom v skladu, smejo delati posamezne pokrajine in oblasti svoje lastne sklepe.

Ker smo se tega živo zavedali, — zato smo si postavili najprej statut in pravilnik za celo državo.

Ne statut, ne pravilnik se nista napravila pri zeleni mizi. Dva načrta sta bila poslana v predpripravi vsem našim Osrednjim organizacijam in prefres, dve plenarni seji ste se o njem temeljito posvetovali, v 42, 44 in 45 številki smo za vse naše čitatelje objavili osnutek statuta GRSJ, kakor ga je sklenila predložiti kongresu seja centralne uprave, ki se je vršila 13. do 18. oktobra l. l. v Zagrebu, okrog 15 delegatov iz Slovenije je bilo na državnem kongresu v Beogradu priča, kako so posvečale tudi organizacije iz drugih pokrajin statutu in pravilniku G. R. S. J. tisto pažnjo, ki jo ta ustava delavskih strokovnih organizacij v Jugoslaviji po pravici zasluži.

Sedaj pa morata biti ta statut in pravilnik tudi brezpogojno podlaga za vse naše nadaljnje delo.

Ker je kongres sam zgoraj omenjeni osnutek še spremenil, in ker na podla-

Razgled po svetu.

Ljubljana, 19. maja 1924.

Prošli teden je bil vroč, in sicer bolj v politični nego zemeljski atmosferi. Posebno je pripekalo Angležem, Francozom, Italijanom in Špancem.

Težišče britanskega imperija je v kolonijah in dominijonih, ki jih vodi glava iz Londona. Do svetovne vojne je navzlic različnim težkostem še nekam dobro šlo. V vojni se je precej okrenilo; manjše kolonije še molče, Indijo je razburkalo boljševištvu, zasejano po Rusih, nekateri dominijoni pa se očitno upirajo osvobodilni Angliji, dasi faktično uživajo precej samostojnosti. Imajo svoje parlamente z zakonodajno pravico in podkralje, ki pa so, kar moramo mimogrede naglasiti, res le eksponenti osrednje angleške vlade. Največ križev in težav imajo Angleži pač z Egiptom in to že od nekdaj. Od osvojitve preko Mahdijevega versko-nacionalnega upora pa do časa, ko je vzel v roke vlado Egipta Zuglul paša, so morali vzdrževati tam doli močno kolonijalno armado. To jih je stalo lepe vsote, ki so se utrjavale delovnemu ljudstvu. Posledica so bili novi boji in stavke. Ko pa se je po vojni Ircom posrečilo doseči lepe uspehe in ko se je Anglija zapletla v spor s Francozi, je omenjeni Zuglul - paša uporabil priložnost, da se Egipt popolnoma osamosvoji od Anglije. Kot prvi razlog zahteve po samostojnosti navaja dejstvo, da je nezmišljeno govoriti o neodvisnosti, dokler se nahajajo v Egiptu

angleške čete. To domače prebivalstvo najbolj vznemirja in draži. Ker je Zuglul paša odločen mož, je jasno izjavil, da hočeta postati Egipt in Sudan popolnoma samostojna. To je naznanil v posebnem memorandu parlamentu in naglašal, da je vlada pripravljena izvajati vse posledice, ako bi parlament sam ne nastopil dovolj odločno. Ker Anglija po vsej verjetnosti ne bo popuščala, Zuglul paša pa tudi ne, je pričakovati težkih in opasnih zapletljiv. In morda preti angleškim državljanom ista usoda kot njenim znanstvenim raziskovalcem Egipta! Morda pa prinese ugodno rešitev sedanja socialistična vlada Macdonaldova v zmislu svobode, enakosti in bratstva.

Kot aduta v sporni igri proti Angliji so vrgli Francozi propagando proti Angliji v Siriji. Ta propaganda gre za tem, da razkriči Angleže pred Turčijo, ki ima tamkaj prevladujoč vpliv. Kemal paša je sprva brezpogojno verjel angleškim ponudbam, dogovorom in pogodbam, sedaj pa nekaj okleva in kaže vse njegovo nastopanje opreznostjo politiko. Francoski diplomaciji se je baje posrečilo pridobiti za svojo akcijo celo nekaj bavarskih vojaških strokovnjakov, med njimi znanega generala Lossowa. Sirija bo za Francijo še trd oreh, na katerem si utegne Francija polomiti svoje imperialistične zobe.

Italijo pa zopet tepe Tripolis. Italijansko službeno poročilo previdno go-

gi statuta izdelani pravilnik v našem listu še ni bil priobčen, — je treba priobčiti kot prvo predprilogo za pokrajinski kongres statut in pravilnik Glavnega Radniškega Saveza. To bomo storili takoj, kakor hitro dobimo ta statut v končno veljavno tekstu, kakor ga je sklenil kongres. V tem pravilniku so samo okvirne določbe za pokrajinsko organizacijo. Ostalo mora urejati pokrajinski pravilnik, ki ga še nimamo. Prvi tak začasni pravilnik bo predpisala v smislu predlogov, ki jih je izdelala V. plenarna seja Strokovne komisije Centralna uprava G. R. S. J. Ta pokrajinski pravilnik se predloži pokrajinskemu kongresu v pretres in končno veljavno sklepanje.

Naše pokrajinsko tajništvo je predložilo osnutek za tak pravilnik Centralni upravi, ki mora po statutu prvi pravilnik izdati, pozneje pa pregledati ali ne nasprotujejo neki določbi splošnega pravilnika. Ko pride odgovor, bomo vse pravilnike priobčili, s čimur bo dobilo naše članstvo priliko, da preštudira pravilnik za končno veljavno redakcijo, ki jo bo šele kongres sprejel.

Pokrajinska konferenca lahko skle-

ne, da se spremeni ta pokrajinski pravilnik v vseh onih točkah, v katerih to ne nasprotuje splošnemu državnemu statutu in pravilniku. To bo ena najvažnejših nalog naše pokrajinske konference.

Če naj naše članstvo pri rešitvi te naloge sodeluje, mora dobiti priliko, da vse to spozna in predebatira. Tu se morajo priprave za pokrajinski kongres začeti. Če ne gre vse to tako naglo naprej, kakor bi mi sami radi, — naj vsi s tem računajo, da je treba premagati pri tako velikih nalogah, kakor je ta, vedno ogromne težave in da se hiše ne gradijo v enem dnevu.

Kritika, ki bi tega ne razumela, tega ne razume, — in tej kritiki ne moremo pomagati.

Vsi dobromisleči pa bodo spoznali, da hočemo imeti kongres, ki bo res nekaj ustvaril, da se bomo zato s pripravi morda za kak mesec zapoznili, vendar bomo tudi to lahko dočakali.

O tem, kdaj bo najpripravnější dan za sklicanje kongresa, bo sklepala prihodnja plenarna seja Strokovne komisije.

Čuvajte enotnost strokovnih organizacij!

I.

V 41. številki »Napreja« z dne 11. maja je članek »Nesramnost«, ki poziva odkrito na razkol v strokovnih organizacijah.

Ta razkol se utemeljuje s celo vrsto izmišljenih očitkov, ki jih tu ne bomo zavračali.

Kontrola Strokovne komisije ima vsak čas vpogled v vse poslovanje naših strokovnih organizacij: ona naj si naše gospodarstvo pregleda in naj pove, kaj je resnica in kaj je podtikanje. Na podlagi vsega tega naj izreče svojo sodbo o sedanjem odboru edino kompetentni forum, pokrajinska konferenca (kongres) Strokov. organizacij, o kojem sklicanju bo sklepala prihodnja plenarna seja Strokovne komisije, ki se ima sklicati v najkrajšem času. Sedanji odbor Strokovne komisije se bo pravoveljavnim sklepom pokrajinske strokovne konference brezpogojno podvrgel. Ker je položaj tak, bi vsak mislil, da nam ni treba razbijati strokovnih organizacij tako, kakor smo politične. Članek v »Napreju« pa je drugega mnenja. On pravi:

Ali ne bi bilo umestno, da sklenejo centralni odbori, naj se namesto »Delavca« naroči nedeljska številka »Napreja«?

Nekaj centralnih odborov to lahko takoj izvrši, n. pr. rudarji in stavbinci. Drugod pa naj podružnice strokovnih organizacij o tem premišlujejo. Bodisi naj priporočajo to takoj, bodisi naj zahtevajo takojšnjega strokovnega kongresa. Če bo ostal ta klic neupošteván, ali če bo leni Svetek, kakor pri Konzumnem društvu tudi pri strokovnih organizacijah obveljal za boljšega, nego resnični delavci Pastorkove vrste, potem bomo »razbili« tudi strokovne organizacije z ustanovitvijo nove splošne strokovne organizacije, po zgledu Opčega Radniškega Saveza.

II.

K temu »Naprejevemu« pisanju dostavljamo, da smo slišali razpravljati o enakih načrtih že davno razne ljudi, ki mislijo, da razkolov in razbijanja v slovenskem delavskem gibanju tako dolgo ne sme biti konec, dokler bo ostal še kamen na kamenu.

Z odkritim veseljem moramo poročati, da so se izrekle skoro vse strokovne organizacije, na katere je bil ta poziv naslovljen proti razkolu v strokovni organizaciji, ni to — brez razlike politične orientacije. Če prevlada ta duh, — bodo strokovne organizacije ostale enotne in ne samo to, — one bodo ujediniile tudi politični pokret in napravile

konec sramoti, ki boli danes vse poštene proletarce, naj jih je zanesel val razkolov kamorkoli.

III.

Upamo, da bo odločnost in naglica, s katero so vse naše organizacije razdiralni poziv odbile, vsakega prepričal, da bo zinalo varovati naše delavstvo enotnost naše strokovne organizacije z vso odločnostjo. Kaj je tudi naravnije, nego to. Nikdar še ni bilo dobe, ko bi bilo bolj potrebno, da zberemo vse svoje sile proti zunanemu sovražniku, kakor je danes.

V Sloveniji zasluži industrijsko in obrtno delavstvo na leto za okrog 250 milijonov Din manj nego pred vojno. Plače znašajo le 40 do 50 odstotkov predvojnih plač.

Pri vsem tem pa ne gre niti naši mladi industriji Bogve kako slabo. Ona je v trajni krizi, — deloma zato, ker obubožano prebivalstvo ne more kupiti izdelkov, še bolj pa zato, ker zahtevajo banke in za njimi stoječi mednarodni kapital naravnost roparske obresti za denar, posojen industriji. V treh do štirih letih mora naše delavstvo z odtiranimi zaslužki te kapitale podvojiti! To so strašne številke, ki pojasnjujejo zakaj je danes za delavca tako težko, zakaj je kriza tako težka, da nam jemlje eno socialno pridobitev za drugo.

V tem težkem boju je treba edinosti in zopet edinosti. To je pot po kateri je hodilo delavstvo v Angliji, Franciji in vseh onih državah, v katerih je postalo delavstvo zopet važna politična sila. V Slovenijo sega denarni kapital iz vseh delov države. A ne samo to. Z vedno večjo silo posega v življenje našega delavstva tudi italijanski, nemški, francoski, angleški, skratka: mednarodni kapital.

Zato mora vstvariti pravi delavski strokovni pokret velike organizacije, ki bodo v statusu postali upoštevanja vredna sila v političnem življenju naše države in ki bo v statusu najti tudi zveze z mednarodnim strokovnim pokretom.

Te organizacije se ne vstvarjajo z vedno novimi razkoli.

Te organizacije se ne vstvarjajo z odcepitvijo od državnih in mednarodnih zvez.

So danes ljudje, ki so za vse te razloge, ki smo jih že sto in stokrat ponovili, gluh in ki kriče v enomer, kakor blazni: Bijte, razbijajte!

Tej razdiralni volji se morajo vsi, ki so ohranili tudi v teh vročih časih jasno glavo z vso silo upreti.

Samo od tega je odvisno, kdaj bo potisnjena reakcija tudi pri nas nazaj.

organizacije. Tozadevno stoji načelstvo Unije slovenskih rudarjev na stališču, da se strokovni pokret ne sme cepiti.

Načelstvo Unije slovenskih rudarjev.

Stavbinski delavci v Mariboru, včlanjeni v »Uniji stavbinskih delavcev za Slovenijo v Celju, zbrani na svojem strokovnem shodu, dne 18. maja 1924, sklenejo sledečo

resolucijo:

Organizirano delavsko gibanje potrebuje enotnost, da more v teh težkih časih vzdržati napad kapitalizma in reakcije na socialne pridobitve delavskega razreda, ki si jih je delavski razred v dolgotrajnem boju priboril.

Enotnost strokovnega gibanja je vsem strokovnim organizacijam, ki so včlanjene v Glavnem Radniškem Savezu Jugoslavije in v Internacionalni strokovni zvezi amsterdamski prva in neizbežna potreba.

Komunistično gibanje ki je upropastilo delavski strokovni pokret v celi državi je končno premagano na ta način, da smo stvorili enotne organizacije amsterdamskega pravca in da se je na prvem kongresu Glavnega Radniškega Saveza Jugoslavije v dneih 27.—29. apr. 1924 v Beogradu položil temelj bodočemu gibanju in razmahu naših strokovnih organizacij.

Z največjim ogorčenjem pa protestiramo proti nakanam politične grupe okoli »Napreja«, ki je začela gonjo za razcepljenje enotnega strokovnega pokreta v Sloveniji. Dokaz za to je članek »Nesramnost« v »Napreju« z dne 15. maja 1924.

Stavbinci izjavljamo, da stojimo kot en mož na braniku enotnosti svoje organizacije, stojimo za Strokovno komisijo v Sloveniji in Glavnim Radniškim Savezom Jugoslavije. Kdor napada naše funkcionarje, blati nas, kdor to dela, v naših vrstah, hoče razkol kot komunisti.

Zahtevamo, da mora Unija stavbinskih delavcev za Slovenijo v Celju z glavnim odborom in tajnikom podati izjavo, da se z resolucijo, ki smo jo sklenili strinjajo in da hočejo proti vsakemu, ki bi skušal, kot to hoče »Napreje«, razbiti organizacije, nastopiti.

Živela enotnost strokovnih organizacij!

Živel Glavni Radniški Savez Jugoslavije!

Živela internacionalna zveza strokovnih organizacij v Amsterdamu!

Za Unijo stavb. del.: A. Leskošek.

K tej resoluciji je staval s. Leskošek predlog, da shod stavbinskih delavcev obzaluje, da se je v Ljubljani vrhovni forum strokovne komisije ob priliki prihoda sekretarja s. Sassenbacha uporabil tudi za politično agitacijo SSJ.

(K temu dostavku pripominjamo, da nismo mislili na nobeno »politično« agitacijo ko smo povabili na shod tudi s. Divca, ampak smo storili to na željo ljubljanskega delavstva, ki je izrazilo ponovno željo, da bi rado slišalo poročilo o parlamentarnem položaju iz ust enega socialističnih poslancev. Te ga poslanca smo morali iti iskat tja, kjer ni razkola.)

Na strokovni konferenci podružnic iz Celja smo razpravljali o pozivu »Napreja«, naj se zaneše tudi v strokovne organizacije razkol, ki naj bi se izvršil tako, da bi se odcepil del strokovnih podružnic od Strokovne komisije in začel naročati mesto našega strokovnega glasila »Delavec«, politično glasilo »Napreje« in smo se izrekli

za edinstvo strokovnih organizacij in proti uničevanju našega strokovnega glasila.

Mi se dobro zavedamo, da bi pomenila odcepitev od Strokovne komisije, odcepitev od Glavnega Radniškega Saveza Jugoslavije, kojega organ je Stro-

kovna komisija in s tem tudi od Mednarodne strokovne internacionale v Amsterdamu, ki ne pripušča v nobeni državi več med seboj se bojujočih strokovnih organizacij.

Posledice odtrganja naših strokovnih organizacij od državnih in mednarodnih zvez, ki so se po večletnem delu na velikonočnem kongresu G. R. S. J. končno veljavno utrdile, bi bile nedogledne in take, da se more igrati s to mislijo le človek, ki ne zna presoditi posledic svojih dejanj in je pripravljen žrtvovati svoji razdiralni volji vse interese delavskega razreda.

redništvu našega strokovnega lista »Delavec« naročamo, da piše strogo stvarno, pri čemur naj se izogiblje osebnih napadov, ki slovenske delavske organizacije tako žalostno razkrajajo.

Na drugi strani pa naročamo, da strokovni funkcionarji po možnosti ne sprejemajo mest v politični organizaciji, v kolikor pa jih imajo, da delajo na teh mestih za zblizanje delavskih organizacij, odpravo razkola in enotnost strokovnih organizacij.

Končno želimo, da se dela za sklicanje pokrajinskega kongresa čim najbolj pospešijo, da morejo naše strokovne organizacije v slobodni demokraciji odločati o svoji bodoči smeri in vodstvu.

Kovinarji: Franc Leskošek, predsednik; Anton Goršek, blagajnik; Joško Aman, tajnik; Martin Plankar, Emanuel Janežič, Franc Kač, Jožef Poteš.

Živeli: Eduard Zumer, Martin Strouhal, Ivan Novak, Alajz Klop, Mihael Vidovič.

Oblačilni: Franjo Špes, Lenard Sandor, Ivan Tomplak, (Trije podpisi nečitljivi.)

Železničarji: Karl Felicijan, Alfonz Dolhar, Kompan Ivan, Ignac Ferdič, Josip Gorjanc, Ivan Ribič.

(Opomba: Centralni odbor Unije stavbinskih delavcev in celjska podružnica o zadevi še ni sklepala.)

Zabukovec. Na konferenci dne 18. maja v Zabukovci smo razpravljali o položaju, ki ogroža razkroj strokovnih organizacij in smo se izrekli za sledeče:

1. Za edinstvo strokovnih organizacij in proti uničevanju našega strokovnega glasila, kakor tudi za izrabiljanje istega v politične svrhe.

Mi se zavedamo, da bi pomenila odcepitev od Strokovne komisije, odcepitev od G. R. S. J., kojega organ je Strokovna komisija in s tem tudi od Mednarodne strokovne internacionale v Amsterdamu, ki ne pripušča v nobeni državi več med seboj se bojujočih strok. organizacij.

Sklepe kongresa G. R. S. J., na katerem so se utrdila vezi med posameznimi pokrajinskimi državami, kakor tudi vezi z Internacionalno bomo čuvali in podpirali; pač pa bomo vsakega, ki bo hotel razkrajati, obsodili.

Od uredništva »Delavca« zahtevamo, da piše stvarno strokovno in se ne umešava v politične prepire.

Na drugi strani naprošamo, da strokovni funkcionarji ne sprejemajo mest v politični organizaciji; če pa so tudi tam, naj delajo za zblizanje in ujedinenje.

Končno želimo, da se delo za sklicanje pokraj. kongresa najbolj pospeši, da morejo naše strok. organizacije v svobodni demokraciji odločati o svoji bodoči smeri in vodstvu.

Odbor Unije sloven. rudarjev Zabukovica - Libojč.

Podpisi: Franc Košak, Ernest Bratec, Anton Pilko, Alojz Fabjan, Franc Kolšek, Krk Franc.

Za enotnost strokovnih organizacij so se izjavili tudi odbori podružnic SMRJ Jesenice - Javornik - Dobrava in podružnica usnarjev v Šostanju.

Za enotnost strokovnih organizacij.

Prejeli smo sledeče resolucije našihkrajevnih podružnic:

SKLEPI

načelstva »Unije slovenskih rudarjev v zadevi enotnosti slovenskih strokovnih organizacij.

Načelstvo Unije slovenskih rudarjev je sklenilo na svoji redni seji z dne

18. maja t. l. zahtevati od vodstva Strokovne komisije za Slovenijo, da skliče v najkrajšem času pokrajinski strokovni kongres. To pa z ozirom na razburjenje duhov v politični stranki, ki grozijo razcepiti tudi strokovne or-

Naše organizacije.

Železničarji.

Kongres Saveza železničarjev Jugoslavije.

Na veliko noč se je vršil v Zagrebu redni kongres Saveza železničarjev. Kongres se je baval s sledečimi točkami:

1. Poročilo;
2. Položaj delavcev na južni in državni železnicah;
3. Zakon o železniškem osebju;
4. Akcija in taktika;
5. Članski prispevki;
6. Kongres G. R. S. J. in kongres Internacionalne v Hamburgu.

7. Volitev novega odbora in 8. Slučajnosti.

Kongres je bil določen na dva dni, ker pa so delegati iz Slovenije stali na stališču, da se naj delo pospeši kolikor mogoče, tako, da ostane drugi dan prost da ga sodrugi delegati lahko prebijajo pri svojih družinah. Zato se je vršilo zborovanje nepretrgoma, dokler ni bil dnevni red izčrpan.

Danes se ne mislim spuščati v podrobnosti poročila, pač bi hotel le splošno omeniti, kar je najbolj važno.

Posebno je bilo poročilo važno, če se pomisli, da se nahaja na žal še vedno ves jugoslovanski železničarski pokret v krizi in sicer težki krizi. Savez se mora boriti ne le proti reakciji marveč tudi proti demagogiji, proti indiferentizmu in proti izdajstvu raznih lažnih organizacij. Ravno v minulem letu je bila naša organizacija postavljena na najhujšo preizkušnjo. Železniško osebje v Jugoslaviji se nahaja že več let, ne v najhujšem boju za svoja človeška prava, pač pa v najhujši bedi, ki se gotovo ne da primerjati z nobeno evropsko državo. Na eni strani je to osebje izročeno najhujši reakciji a na drugi strani je razkosano in razcepljeno po največjem delu indiferentno ali brezbrizno.

Vse to pa se krvavo masčuje, masčuje ne le nad brezbriznimi železničarji marveč v prvi vrsti nad njihovimi ženami in otroci. Izgovori ne veljajo, češ, so nas prodali ali zapeljali! Razredno zaveden proletariat se ne da zapeljati, marveč samo seme. Železničarski proletariat v Jugoslaviji je danes med vsemi strokami najslabše organiziran in temu primeru najslabše plačan. Med tem ko je nekda veljal železničar kot pionir ostalim strokam, je danes to narobe. Ostale stroke pomilujejo železničarje in pravijo: prav se jim godi, saj ne marajo sami za se. Da, celo buržuaziji se železničarji smilijo, toda ne zato, ker živijo v pomanjkanju, marveč zato, ker ona od njih nič ne zasluži.

Železničarji so se v veliki meri pustili od raznih nacionalnih demagogov skozi štiri dolga leta uspraviti s pragmatiko, s katero bi imelo biti odpravljeno vsé zlo in vse skrbi, češ, le počakajte, ko pride pragmatika, tedaj bo dobil vsak ta svoje. Toda pragmatike dolgo ni hotelo biti in sedaj je tu, reakcionarna pragmatika, kakšne ne bi znal skovati niti kak Košut, toda brez efekta. Tri četrt leta traja samo »provedenje« in tega provedenja ni konca, ne kraja. Enkrat se pravi, da je že končano, drugič zopet, da se še ni pričelo. Železničarji bodo prišli iz dežja pod kap. Skrahirala in zbankrotirala je cirkuška politika raznih Deržičev, Korošcev, Lukičev in kako se vsi ti demagogi imenujejo, ki so bili bolj papežki kot papež sam. Najprej mogočna »Koalicija« s pompoznim »vrhovnim« odborom, po tem cel ducat avdijske in veliki plesov z napitnicami v Beogradu, potem nič. Pozneje se je komedija ponovila s »Aksijskimi odbori«, ki so ravno tako žalosten konec vzeli kot majniški hrošč: kar posušili so se. Bilanca je danes — nula! Da in naša organizacija je morala do neke meje to komedijo še podpirati. To je gotovo za razredno zavednega sodruga veliko bolj tragično, kot pa dejstvo samo, da železničarji s tem niso ničesar dosegli. Če pa ne bi bili to storili, bi bili desetkrat izdajalci, zlasti že zato, ker so se »akcije« pridružili ultra »revolucionarji«!

Bilo je žal potrebno vse to na našem letošnjem kongresu konstatirati. Ni prijetno, toda žalostna fakta so to, ki bodo s črnimi črkami zapisana v zgodovini železničarskega pokreta v Jugoslaviji. Nacionalizem, klerikalizem in lažikomunizem so pri nas grobokopi jugoslovanskim železničarjem. Ti trije faktorji vodijo ljudstvo v prepad ne samo v Italiji, marveč tudi pri nas. Kongres se je bavil precej obširno o položaju delavcev, ki niso še sedaj v splošnem na jasnem, kako se bo njih položaj uredil. Po nekod se je sistem plač spremenil iz dosedanjih dnevniških v urne plače; pri tem so nekateri dosegli večji skupni zaslužek, drugi pa zopet malo ali nič. To pa samo na državnih železnicah.

Na južni se je to izvršilo do sedaj samo v mariborski delavnici. Drugje nima gospoda baže ne vremena in ne — pare! Seveda, delavci ne dobe ničesar za nazaj. Kar je zamujeno, to je zgubljeno. Kakšen bo ta novi sistem, to naj sam hudič ve. Da ne bo boljši od dosedanjega, to se že ve, ker so s tem vrata korupciji, protekciji in samovolji odprta na stežaj. Vsak načelnik bo lahko poljubno plače določal, pri čem ne bo manjkalo protežiranih in zapostavljenih. Potuhnjenost ovadustvo bosta tudi igrali veliko vlogo. Edino močna enotna organizacija bi mogla marsikaj preprečiti. Sklep je bil storjen, da bo organizacija čim prej storila korake pri odločilnih faktorjih, da pridejo delavci čim prej do povišic.

Glede akcije in taktike so bili tudi, z ozirom na skušnje zadnjega časa, storjeni sklepi, ki narekujejo organizaciji samostojno nastopanje in nobenega gnilega paktiranja ne z desne in ne z leve. Mi bomo šli tisto pot, katero hodi razredno zaveden proletariat celega sveta. Naša organizacija se bo ogibala fraz in demagogije. Akcije bomo le toliko napravili kolikor bomo imeli moči. Kdor ljubi poštenje in resnico, ta bo šel z nami, kdor bi pa hotel železniško osebje izrabljati za poskusne zajčke, ta nima pri nas nič za iskati. — Tudi prispevki so igrali precejšnjo vlogo, ker so hoteli nekateri delegati večje prispevke, kar je sicer tudi centrala zahtevala. Sicer so v tem oziru bili vsi delegati enega mišljenja, da so prispevki za današnje razmere mnogo prenizki, toda z ozirom, da imamo danes tako stanje, da velik del železničarjev ne dobi na dan izplačila v obče nobenega denarja na roko, ker mu vse požro neizogibni odtegljaji, zato so bili delegati iz Slovenije vsi razen enega zato, da ostane pri 10 Din toliko časa, dokler ne bodo člani v položaju več plačati. Po tem pa bo veljal prispevek splošno 15 Din.

Glede zakona o železniškem osebju, bo organizacija zahtevala revizijo istega. Nadaljno poročilo sledi.

Kovinarska stroka.

Podružnicam S. M. R. J. v Sloveniji. Vsem članom in članicam S. M. R. J. v Sloveniji sporočam, da smo izvršili dne 26. aprila 1924 finančno kontrolo v centralni upravi Saveza v Beogradu, ter smo našli blagajno v vzornem redu v poslovni dobi prvega četrtletja.

Kot član kontrole ugotavljam, da se v vseh podružnicah še premalo upošteva pravilnik glede tedenskih prispevkov, ter da so le posamezni deli članstva, ki v smislu pravilnika plačujejo prispevke.

Zeleti je, da se vse članstvo odzove pravilniku, kar bo edino za splošno članstvo Saveza koristno, ker ima Savez še težke čase pred seboj. O detajlnih vprašanjih Saveza morda še več prihodnjic.

S sodružnim pozdravom
Jeram Jurij

Član finančne kontrole S. M. R. J. v Beogradu.

Jesenice-Fužine 12. maja 1924.

Rudarska stroka.

Rudarska produkcija v letu 1923 v Sloveniji. Rudarsko glavarstvo je sestavilo podatke o rudarski produkciji Slovenije v letu 1923. Iz te statistike navajamo najvažnejše podatke. Navzlic temu, da naši podjetniki vedno vpijejo po podaljšanju delovnega časa in omejitvi socialnega zavarovanja, češ, da naša mlada industrija tega ne prenese in da ne more biti konkurenčno zmožna itd. Iz teh uradnih podatkov je razvidno, da se je v letu 1923 dvignila produkcija premoga v splošnem za 60 odstotkov napram produkciji iz leta 1913. Leta 1913 se je produciralo v rudnikih Slovenije 1.587.187 ton premoga v vrednosti 18 milijonov 870.000 zlatih kron. Leta 1923 pa se je produciralo v Sloveniji 1.698.956 ton premoga v vrednosti 500 milijonov Din, ali okrog 25 in pol milijona Din v zlatu.

K temu pa še pride odpad produkcije premoga za približno 2 meseca vsled stavke v letu 1923 pri Trboveljski

družbi, kar znaša 219.987 ton premoga v vrednosti 3 milijone 910.755 Din v zlatu. Tako da, ako bi ne bilo stavke pri Trboveljski družbi v letu 1923 bi znašala produkcija premoga v Sloveniji 1.916.943 ton, v vrednosti 570 milijonov 393.600 Din ali 29 milijonov 410.755 Din v zlatu. Iz teh števil je razvidno, da ako bi bila lanska stavka izostala, bi se bila produkcija premoga povišala v Sloveniji za 20 in tričetrt odstotkov napram letu 1913. Povišek vrednosti pa za 189 milijonov 783.540 Din, ali v zlatu za 10 milijonov 540.755 Din.

Na podlagi navedenega je natanko dokazano, kako rudarsko delavstvo pridno skrbi za žepe delničarjev premogovnih družb v Sloveniji. V tem ko plače rudarskega delavstva povprečno komaj dosegajo 60 odstotkov že itak predvojne nezadostne plače in ki je delavstvo svoje delo povišalo za 20 in tričetrt odstotkov napram predvojnemu delu, ima sedaj za približek vsega svojega trpljenja in stradanja, da se ga na cesto meče, mu sihti omejujejo, delovni čas podaljšuje in socialna zakonodaja odpravlja.

Rudarji, kedar boste spregledali?

Živilska stroka.

Živilska stroka. VI. redna centralna seja Osrednjega društva živilskih delavcev in sorodnih strok na Slovenskem ozemlju v Ljubljani se vrši v pondeljek dne 26. maja t. l. točno ob pol 7. uri zvečer v društvenih prostorih. Udeležba dolžnost. Predsedstvo.

Objave.

Zahvala.

Zahvaljujem se vsem delavcem tovarne Pollak za znesek Din 657.50, ki so ga mi naklonili ob priliki smrti mojega soproga. — Ursula Pavlič.

Najljubljene izrekam vsem sodrugom in sodružicam podružnice kemičnih delavcev Moste, ki so spremili z društvenim vencem soproga na zadnji poti k mirnemu počitku kakor tudi c. ravnateljstvu in vodstvu tovarne.

Zalujoča vdeva Hočevarjeva.

Vsedelavski zlet.

Opozorjamo vse strokovne, politične in kulturne organizacije, da prično živo agitacijo za udeležbo in da opozorijo članstvo, da prične hraniti za zlet. — Nujno potrebno je, da si vsak prihrani vsaj za viak. Pri današnjih žalostnih razmerah si ni mogoče odtrgati vse naenkrat brez, da bi se to ne poznalo zelo občutno.

Ta zlet naj bo manifestacija vsega razredno-zavednega delavstva, zato pa ne sme nikdo manjkati.

Ne odlagati na zadnje dni. Napravite si skupne hranilnice za zlet. Na ta način bo omogočeno vsem, da se zleta udeležijo.

Z vsedelavskim zletom bo spojena tudi zadržno - gospodarska razstava. Naše produktivne in konzumne zadruge se pridno pripravljajo da pokažejo udeležencem specielno [pa članom sado] dela zadnjih let.

Prijave za zlet. V najkrajšem času razpošlje zletna pisarna na vse organizacije prijavne pole.

Ob tej priliki apeliramo na vse odbore, da zastavijo vse svoje sile, da bo Vsedelavski zlet res

rdeči veletok.

Zletna pisarna bo zastavila vse svoje sile, da bo vse točno funkcioniralo, če ji bodo stali odbori na strani, ker le z sodelovanjem vseh je zagamčen uspeh. Prijavne pole bo potreba takoj splošni in odpisati, da ne bo delo zaostajalo in se kupičilo za zadnje dni.

Vsi na delo za rdeči veletok!

Vestnik „Svobode“.

Hrasknik. Dne 11. V. se je vršil v dvorani konz. društva rudarjev ustan. občni zbor »Svobode«! Pri volitvi v odbor so bili izvoljeni sledeči sodrugi: predsed. Miloš Privšek, podpreds. Urleb Ivan tajnik Baloh Franjo, blagaj. Kolman Ivan, arhiv. Kašner Alojz, za pregled računov ss. Malovrh Karl in Urana Ernest. Delokrog podružnice se je raz-

delil na tri odseke in sicer pevski, dramatični in telovadni. Sodrugu in sodružicam pa kličemo, le pogumno na delo, da bomo v bodoče lahko pokazali lepe uspehe na kulturnem polju!

Prireditve.

V nedeljo, 1. junija 1924 vsi v Zagorje ob Savi k svojim sotripinom bratom steklarjem k

razvitju prapora.

Vabimo Vas proletarci, da se po možnosti našega slavlja udeležite, da zboruži manifestiramo ob razvitju prapora.

Odbor za razvitje prapora steklarjev v Zagorju.

Opozorjamo, da se dobe vstopnice za v Zagorje pri Strokovni komisiji.

Beleške.

IZ UREDNIŠTVA.

V listu je par člankov in tozadevnih resolucij, ki so morali vsled aktualnosti priti skupno v to številko. — Vsled tega je moralo nekaj dopisov izostati. Iste uvrstimo po vrstnem redu v prihodnjo številko. S. dopisnike prosimo malo potrpljenja. — Uredništvo.

Dopisi.

Proslava 1. maja v Mežici.

Na predvečer 1. maja je bil koncert rud. godbe pred konz. društvom. Med tem časom so pa postavili majske slavočke, okinčane z rudečimi zastavami in venci. Na 1. maja je bila zjutraj budnica. Ob 8. zjutraj smo se zbrali pred konz. društvom od tu odkorakali z godbo na čelu sodrugom iz Holmeca nasproti. Iz Holmeca je prišlo približno 80 delavcev, katere je v jedratem govoru pozdravil s. Osojnik Fr. tajnik podr. rudarjev. Nato se je vil sprevod na Polemo, kjer so nas čakali sodrugi iz Črne. Na Poleni je zaigrala godba delavsko himno. S. Fr. Osojnik je pozdravil sodruge iz Črne v imenu Mežičanov in sodrugov iz Holmeca. Od tu je krenil sprevod nazaj v Mežico s kolesarji na čelu. V sprevodu sta bili zastavi iz Mežice in Črne nato so sledili razni napisi itd. Ko je sprevod došel na prostor, se je vršil shod, na katerem sta govorila s. Moderndorfer in Kocjančič. Po shodu se je vršila predstava in sicer Cankarjeva igra »Kralj na Betajnovi.« Prosta zabava pri Stoparju je zaključila 1. majsko slavlje v Mežici, kjer se je pokazalo, da se delavstvo dobro zaveda pomena 1. maja.

Jesenice.

Majsko slavlje je poteklo za nas socialistično prav dobro. »Treba je bilo te povodnjik« tako je napisal naš pokojni Ivan Cankar in tudi na Jesenicah je bilo treba ločiti duhove. Nezavisna politična organizacija je povabila za dan 28. III. t. l. na skupno sejo vse korporacije to je S. M. R. J. podr. Jesenice, krajevno org. S. S. J. Jesenice, »Svobodoc, pevsko društvo »Savac, godbeni odsek S. M. R. J. nezavis. strok. organ. Jesenice ter Zvezo delavske Mladine Jug. Jesenice z dnevnim redom: 1. proslava 1. maja; 2. razno. Odbori in zaupniški zbor podružnic S. M. R. J. Jesenice, Javornika in Dobrave so odgovorili na to povabilo, da se skupne seje ne udeležimo, enako nečemo skupne proslave 1. maja ker se nam zelo čudno zdi, da v tem ko je že skoro leto dni, kar se nas napada z izdajalci in vsemi drugimi priimki, da bi se za en dan združili za skupnost dočim bi se trugi dan zopet ločili kar se najbolj da. Odgovorili smo, da če hočejo iskreno ujedinenje, naj se ujedinijo nazaj v staro organizacijo, odkoder so separatistično odšli, kajti da bi bili samo en dan združeni, drugi dan pa zopet separatisti, to je za nas nepojmljivo. Skupne seje so se udeležile le korporacije nezavisne smeri.

Zaupniški zbor S. M. R. J. podruž. Jesenice, Javornika in Dobrave, je izvolil majski odbor, ki je vse potrebno pripravil za dostojno praznovanje praznika Dela. — Podruž. »Svobodoc, pevsko društvo »Savac ter godbeni odsek je pa določil, da v lastni skupni režiji pri-

Vlagaj svoje prihranke v hranilni oddelek Konzumnega društva za Slovenijo!

redi na predvečer koncert; na dan 1. maja pa igra »Pohujšanje v d. lini šentflorjanski«, ali to se ni vršilo vsled strankarske nestrpnosti dveh nezavisnih igralcev, ki sta dne 27. aprila položila svoje vloge nazaj, češ ker je »Svoboda« postopala nelojalno napram prireditvi igre »Kralj na Betajnovi«, katero so vpriporili igralci nezavisne kov. org. na predvečer razvitja njihovega prapora, s tem, da ni hoteli podružnica dati nekaterih potrebščin, da ne more ta vsled tega sodelovati pri prireditvi 1. maja. Javno povemo, da je bil odbor »Svobode« še vedno prelojaljen, in ima čisto prav, da neče biti metla nekaterim elementom, ki še niso nič naredili v podružnici, pač pa imajo namen, da razbijejo še to, kar so člani

»Svobode« pri nas, brez ozira na desno in levo s težkim trudom in žrtvami ustvarili.

O razmerah, ki so v jeseniški »Svobodi« se bomo še pomenili, ali toliko v vednost elementom, ki jo hočejo razbiti, »da ste prišli prepozno.«

Škandalozno se nam zdi to, da najbolj revolucionarni nezavisni borci onemogočijo na praznik Dela, vpriporitev dela našega največjega slovenskega proletarskega pisatelja I. Cankarja. To je vaša proletarska zavest in revolucionarnost...??? pri časi vinca in luštnih zabavah, kaj ne?

1. maja zjutraj se je vršila budnica s kov. godbo okoli Jesenic na Javornik, kjer smo počakali sodruge iz Lese in Dobrave.

Ob 9. uri, ko so dospeli z vlakom sodr. iz Lese, je godba zaigrala par komadov, pevci »Savec« so zapeli par delavskih pesmi, nato pa je naš socijalistični župan Koroške Bele pozdravil navzoče v znamenju rudečega maja.

Zatem smo odkorakali z godbo na čelu v sprevedu na Savo v Delavski dom, kjer se je vršil majski shod. — Spreved ni bil pač tak kot v preteklih letih, ko smo bili še enotni ali večji je bil kot pogreb nezavisne dne 27. aprila t. l. ob razvitju njih separatističnega prapora. Raz Delavski dom sta vihrali dve rudeči zastavi, kateri sta se pa morali sneti na zahtevo komisarja, ki ni pripustil drugače otvoriti majski shod. Vsled dežja se je vršil shod v dvorani, ki je bila polna. S. Jeram je v

stvarnem in krasnem govoru očrtal pomen majskega slavlja, ki naj bo v znamenju vstajenja duhov. V dvorani so zaorili klici iz navdušenih prs gorenjskih kovinarjev socialistov, da živi Amsterdamska in Londonska internacionala, da živi čisti pošten razredni boj, da živi socializem.

Udeležite se Vsedelavskega zleta!

V imenu Štok. kom. (P. odb. GD3J.)

Izdajatelj: Frane Svetek.

Odgovorni urednik: Jože Berdajs.

Tiska tiskarna Makso Hrovatin.

MALI OGLASI

Gospodinje Žika

sahtevajte pri nakupu samo »ADRIA« vanilni-sladkor in pecivni prašek. Odklanjajte nišvredne ponaredbe.

je najboljši in najzdravejši nadomestek za pravo kavo. Zahtevajte jo pri svojem trgovcu.

Prašarna »ŽIKA« d. s. o. s. Ljubljana.

POZOR!

Svetlin krema je najboljšo čistilo za čevlje. Zahtevajte jo po trgovinah.

Ne samo brati,

temveč se prepričati, da je naša prava domača »KOLINSKA CIKORIJA« v svoji kakovosti prvovrstna.

ZA NAKUP

pomladanskega in letnega blaga za ženske in moške obleke, ki je pravkar došlo, potem perila, šifona, kotenine, oksforta, cefira, cvilha, odej, kocev, posteljnih garnitur i. dr.

samo čehoslovaški izdelki

se priporoča domača trgovina

pri »Češniku« v Ljubljani, Lingarjeva - Stritarjeva ulica.

Zlasti se opozarjajo na to trgovino ženin in neveste, ki nakupujejo opremo (balia). Cene izredno nizke in zmerne.

Amerikanski pisalni stroj

„UNDERWOOD“

In vse posrebljene najboljše vrste nudi

„Underwood“, Zagreb, Mesnička br. 1

Zastoni

dobi vsak eno lepo moderno čepico, kdor naroči pri tvrdki

Ivan Šavnik, Kranj

za moško obleko 3 m lepega sukna za Din 195, 3 m boljšega sukna za Din 225. 3 m finega sukna za Din 250 — in 310 m finega kamgarna za Din 350. Skupna klot-podloga z gumbi stane: I. vrste D 112—, II. vrste D 166—, III. vrste D 134.

Pleskarska in slikarska

ter vsa v to stroko spadajoča dela izvršuje solidno in točno po najnižjih cenah tvrdka

Petek & Ivan Langof

Društvena ulica šte. 43, Moste pri Ljubljani.

Znižane cene za otroške vozičke

Novi modeli. — Poslužujte se izdelkov domače tovarne otroških vozičkov in dvokoles Tribuna F. B. L., Ljubljana, Karlovska cesta šte. 4. — Istotam se dobijo po nižji ceni nova dvokolesa mali pomožni motorčki, šivalni stroji in pneumatike ter se sprejemajo v polno popravo za emajliranje in ponikljanje dvokolesa, otroški vozički, šivalni in razni drugi stroji. Prodaja se tudi na obroke. Ceniki franko.

Zajamčeno nepremočljive dežne plašče

Pismena naročila se izvršujejo točno (po povzetju). Neugajajoče se zamenja ali vrne denar.

Zastoni

ne, pač pa po zelo nizkih cenah dobite vse kuhinjske potrebščine, kakor raznovrstna klesarska, kotlarska, kovinostiskarska, ter ključavničarska dela in druge predmete pri zadruzi

Jugometalija

r. z. z. o. z.

splošna kovinska industrija

Ljubljana, Kolodvorska ul. 18

Telefon št. 729.

Vabilo

na

redni občni zbor

hranilnice in posojilnice

r. z. z. n. z. v Guštanju,

ki se bo vršil dne 25. maja t. l. ob 10. uri dopoldne v dvorani gostilne g. Franca Ločnik-a s sledečim sporedom:

1. Čitanje zapisnika lanskega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobrenje računskega zaključka za leto 1923.
4. Slučajnosti.

Načelstvo.

BRZOJAV!

V GOSTILNI PRI »ŠTEFANU«

nasproti hotela »Union«

se točijo pristna dalmatinska vina (črno in belo); v zalogi oljivo olje i. t. d. po najnižjih cenah. Dobe se tudi vsakovrstna jedila. Vsaki teden sveže ribe. O nizkih cenah se pre-Burjas in drug pričajte!

Brzojav!

V Spodnji Šiški pri »ANŽOKU«

sedaj pri »DALMATINCU« točiva prvovrstna dalmatinska vina (črno in belo); pripravljava vedno mrzla jedila in sveže morske ribe vsako soboto. Cene zmerne!

Se priporoča cenjen. občinstvu za naklonjenost.

Brata Lason, Spod. Šiška.

Ustanovljeno leta 1852.

TEODOR KORN

Ljubljana, Poljanska c. 8

(preje Henrik Korn)

Krovec, stavbni, galanterijski in okrasni klepar. Instalacija vodovodov. Naprava strelovodov. Kopališke in klosetne naprave. Izdelovanje posod iz pločevine za firmež, barvo, lak in med vsake velikosti, kakor tudi posod (skateli) za konzerve.

Pečatne znamke in emajlirane tablice.

ZADRUŽNA BANKA

v Ljubljani, Aleksandrova cesta šte. 5

sprejema hranilne vloge na tekoči račun in na knjižice: obresti po dogovoru. Bančne posle izvršuje najkulantneje.

Delniški kapital K 12.000.000.

Brzojavni naslov: Zadubanka. — Telefonska številka 367.